

Abstrakt

Tato disertační práce se zabývá odpovědností za právní vady upravenou v ustanoveních § 1914 a následující českého občanského zákoníku. Usiluje dogmaticky analyzovat, v čem spočívá podstata této odpovědnosti a jaké jsou její předpoklady. Skládá se z osmi kapitol.

První kapitola identifikuje významné momenty vývoje práva vadného plnění. Poukazuje na to, že nejprve kategorie odpovědnosti za vady faktické a odpovědnosti za vady právní tvořily samostatné instituty. Pod společný institut s názvem odpovědnost za vadné plnění se dostaly až přijetím rakouského ABGB. Konečně se rozebírá, k čemu institut odpovědnosti za vadné plnění cílí.

Těžiště druhé kapitoly se týká platné a účinné právní úpravy. Dokládá se, v jaké míře se v ní odráží vývoj práva vadného plnění. Způsob regulace práva z vadného plnění se v aktuálním českém občanském zákoníku vyznačuje vrstvením normových komplexů, neboť do občanského zákoníku bylo integrováno obchodní právo. Tím, že právní úprava řeší v jádru totožné právní otázky různými způsoby, vznikají nové právní problémy, s nimiž je se nezbytné vypořádat (srov. problém plurality definic vadného plnění).

Třetí kapitola se věnuje věcné působnosti práva vadného plnění. Nejprve vysvětluje význam úplaty jako předpokladu institutu práva vadného plnění. Posléze obrací pozornost na otázku, zda má právo vadného plnění být aplikováno též na plnění, která spočívají v prosté činnosti (závazky k úsilí) a nekonání. Rovněž se řeší, zda některé povinnosti rezultující ze synallagmatické smlouvy, které ukládají dlužníku něco (ne)konat, příp. poskytnout mají být rovněž podřízeny právu vadného plnění.

Ve čtvrté kapitole se rozebírají jednotlivé systémy odpovědnosti za právní vady, s nimiž se lze setkat v právních řádech, které jsou blízké českému právu. Tato část práce se snaží vysvětlit podstatu a dopady jednotlivých možných koncepcí odpovědnosti za právní vady. Navazující (pátá) kapitola rozebírá, jaká koncepce odpovědnosti za právní vady se vyskytuje v ustanoveních § 1914 a následující českého občanského zákoníku. Šestá kapitola se koncentruje na rozhodný okamžik, k němuž se má odpovědnost za právní vady v českém právu posuzovat.

Sedmá kapitola provádí rozsáhlou analýzu různých situací, u nichž může být zvažována odpovědnost za právní vady. Rozbor se omezuje na smlouvy o převodu práva či práva k věci, protože jde o nejtypičtější případy. Konečně osmá kapitola analyzuje negativní předpoklady odpovědnosti za vady. Otázky zde řešené mají zásadní význam též pro odpovědnost za vady faktické.